

Rävnäs

Kabelschakt vid stensättningar

Förundersökning i form av schaktningsövervakning

Toresund 48:1, 376 och 380

Rävnäs 3:8

Toresunds socken

Strängnäs kommun

Södermanlands län

Jenny Holm

Rävnäs

Kabelschakt vid stensättningar

Arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning

Toresund 48:1, 376 och 380

Rävnäs 3:8

Toresunds socken

Strängnäs kommun

Södermanland län

Jenny Holm

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2013

Omslagsfoto: -

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2012/02954.

ISBN: 978-91-7453-298-2

Tryck: Stiftelsen Kulturmiljövård, Västerås 2013.

Innehåll

Inledning.....	5
Genomförande.....	5
Resultat.....	5
Administrativa uppgifter.....	6
Figurer	7
Schaktbeskrivningar	10

Inledning

Stiftelsen Kulturmiljövård har gjort en förundersökning i form av schaktningsövervakning inom rubricerat område då Vattenfall Service Nordic AB skulle lägga ned ny elkabel inom området. Enligt länsstyrelsens beslut skulle schaktningsövervakningen omfatta ett minst 1 meter brett schakt från anslutningen i öster och 70 meter västerut längs ledningsdragningen.

Förundersökningen förarleddes av att den planerade ledningsdragningen skulle passera mellan stensättningarna Toresund 48:1 och Toresund 376, samt nära boplatsen Toresund 380.

Arbetet gjordes 19 november år 2013. Vattenfall Service Nordic AB bekostade förundersökningen.

Genomförande

Schaktningsövervakningen genomfördes så långt möjligt enligt intentionen. Längs den östligaste delsträckan, från befintlig ledningsstolpe och fram till vägen, grävdes schaktet 1 till 1,3 meter brett genom vegetationsskikt och skogsmylla. Väster om vägen skulle ledningen läggas i vägslänt, delvis mellan väggkant och befintligt stängsel, där det inte var möjligt att gräva ett lika brett schakt. Här kom schaktet att vara cirka 0,7 meter brett. Då schaktningsövervakningen gjordes innan det egentliga arbetet med kabelnedläggningen kom en kortare sträcka där ledningen skulle passera under vägen inte att undersökas. Sammanlagt grävdes schakt om 65 löpmeter.

Resultat

Öster om vägen framgick att moränåsen var ursvallad då markunderlaget bestod av grus och småsten och endast innehöll finare fraktioner i den lägre, östra, delen av schaktet. Väster om vägen var moränen inte lika hårt svallad. I den västra delen fanns överst påförda gruslager från vägen och därunder ett mörkt matjordlager, under detta fanns i sin tur grus och sand. I matjorden förekom enstaka tegelbitar, skärivor av glasbuteljer och rödgods. I schaktets västra ände fanns en dränering i form av 0,2 till 0,4 meter stora stenar i matjorden.

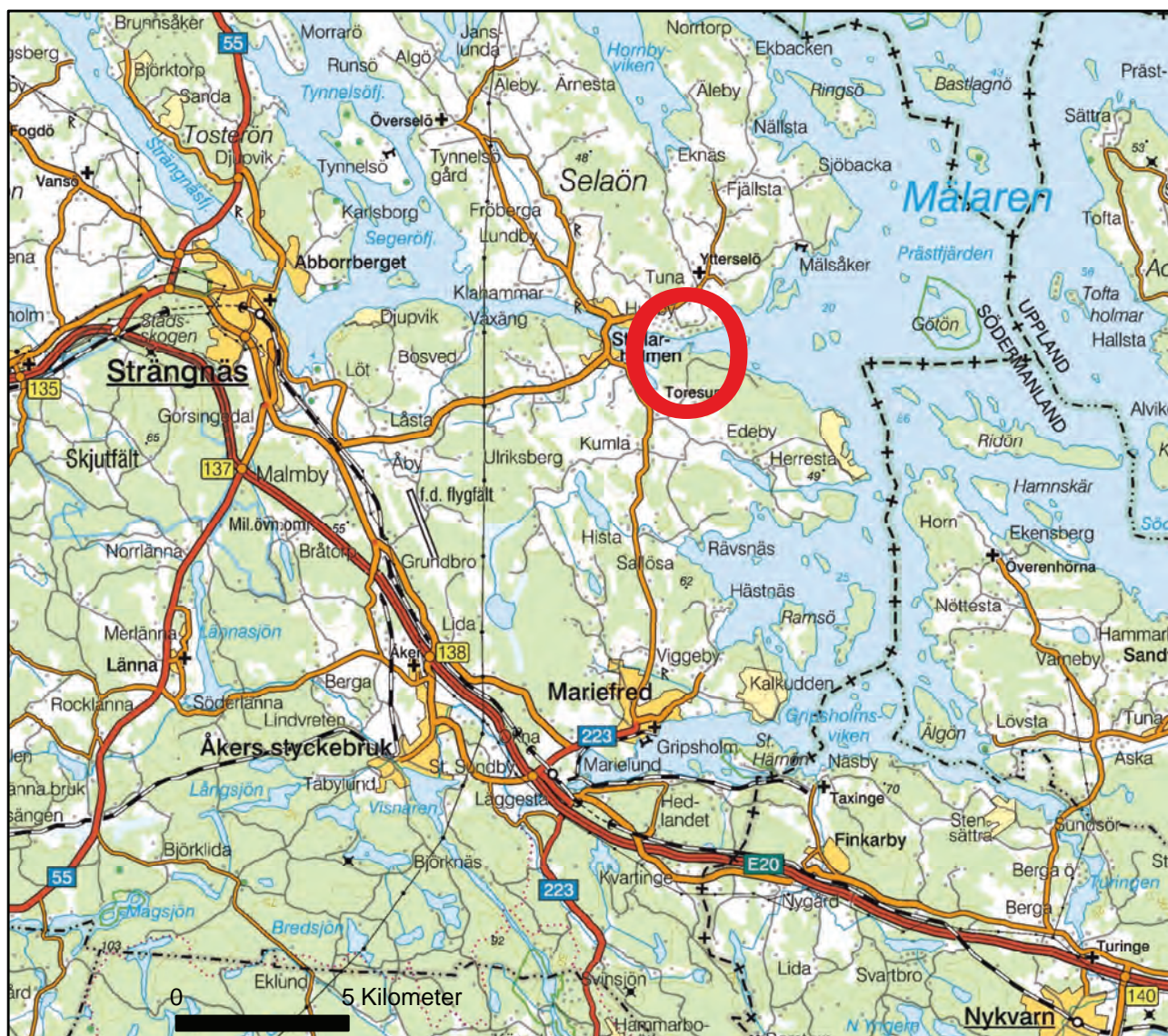
Inga fornlämningar kunde iaktas i de undersökta schakten.

Administrativa uppgifter

KM projekt nr: KM13134
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum: 431-4456-2013, 2013--10-18
Undersökningsperiod: 19 november 2013
Exploateringsyta: 65 löpmetrar
Personal: Jenny Holm
Belägenhet: Rävsnäs 3:8, Toresunds socken, Strängnäs kommun,
Södermanlands län, Södermanland
Ekonomisk karta: 10H 6g
Koordinatsystem: Sweref 99 TM
Koordinater: X 6 581980, Y 627 720
Höjdsystem: -
Inmättningsmetod: GPS
Dokumentationshandlingar: Digitala fotografier och mätfiler förvaras på KM.
Fynd: Inga fynd tillvaratogs.

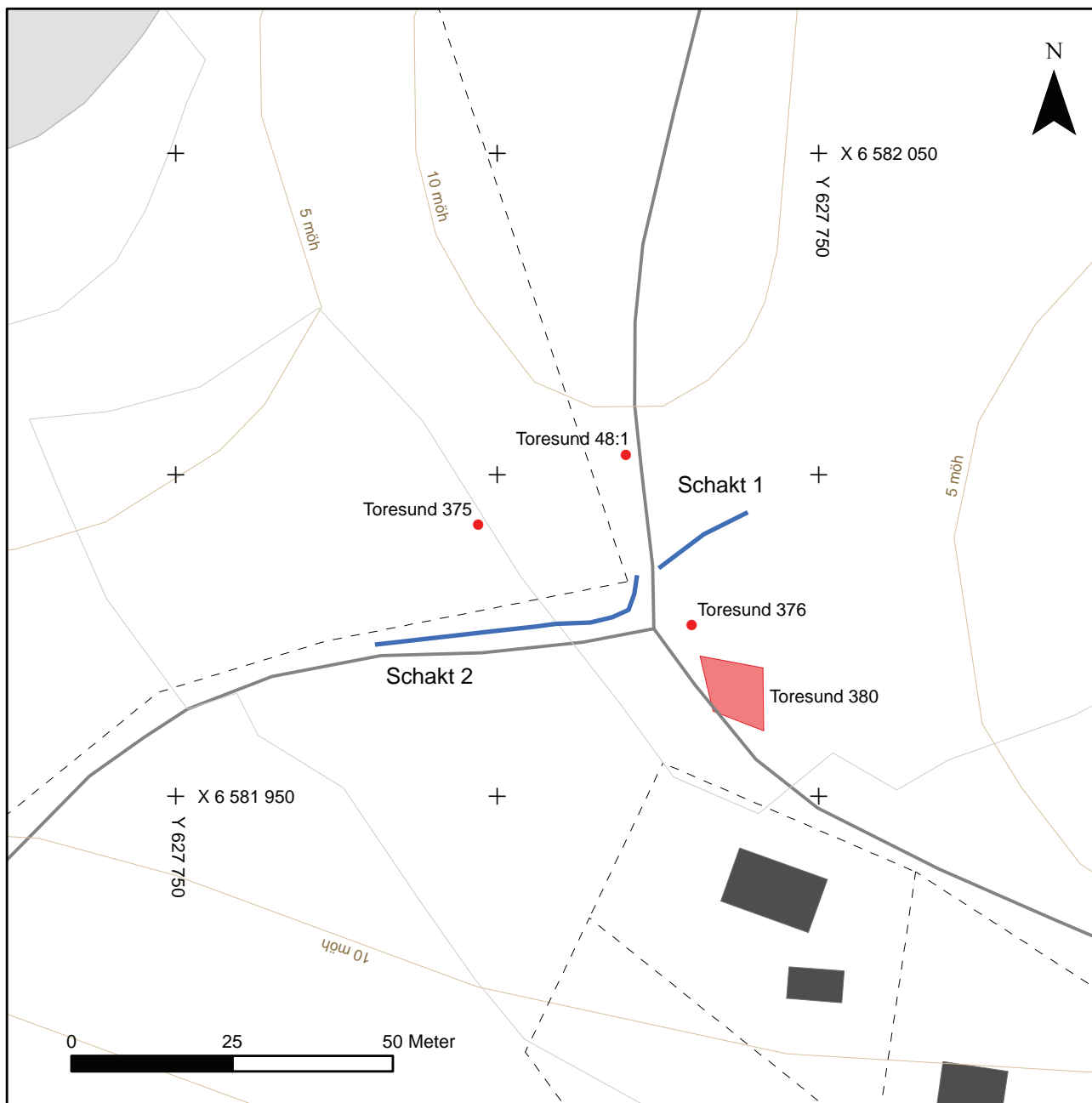

Figurer

Figur 1. Utsnitt ur digitala Översiktskartan med förundersökningens läge markerat med röd ring. Skala 1:200 000.

Figur 3. Schakt, i blått, och kända fornlämningar, i rött, mot utsnitt ur digitala Fastighetskartan. Toresund 48:1 och 376 är gravar i form av stensättningar och Toresund 380 en boplats indikerad av skärvig och skärbränd sten. Toresund 375 utgör fyndplatsen för ett kritpipsskafi. Skala 1:1000.

Figur 4. Undersökningsområdet sett från väster. Ledningschaktet började i skogen i fonden och följde sedan vänstra (norra) sidan av vägen, mellan väggkant och stängsel. Stensättningen Toresund 376 ligger helt intill soptunnorna till höger om vägen, medan stensättningen Toresund 48:1 ligger strax till vänster om den mycket gröna bil som skimtar mellan träden. Boplatsen Toresund 380 återfinns bakom trädridan längst till höger i bilden. Foto, Jenny Holm.

Schaktbeskrivningar

Schakt 1

19 meter långt, 1-1,3 meter brett och 0,1-0,2 meter djupt.

Stratigrafi: vegetationsskikt 0,05 meter, följt av skogsmylla 0,05-0,1 meter och därunder grus och småsten med ett visst inslag av mo och mjåla i östra änden.

Övrigt:-

Schakt 2

46 meter långt, 0,7 meter brett och 0,2-0,7 meter djupt.

Stratigrafin i östra delen: vegetationsskikt 0,05 meter följt av grusig stenig sandig morän.

Stratigrafin i västra delen: påfört grus 0,2 meter, följt av grus, småsten och matjordsblandning 0,2 meter, därunder mörkbrun matjord 0,25 meter, och underst sand, grus och småsten.

Övrigt: längst i väster fanns en dränering i form av 0,3-0,4 meter stora stenar i matjorden.

I matjordslagret förekom enstaka tegelbitar, rödgodsskärvor och skärvor av buteljer av både brunt och klart glas.